

Tekniska nämnden

Svar på SÖRABs erbjudande om förpackningsinsamling från återvinningsstationer med anledning av förändrad lagstiftning för förpackningsavfall

Ärende

Riksdagen har tagit beslut om att kommunalisera förpackningsinsamlingen. Sedan tidigare har tidningsinsamlingen överförs från privat till kommunal regi. Syftet är att öka återvinningsgraden och servicenivån. Som ett led i detta förändringsarbete kommer Danderyds kommun att ansvara för återvinningsstationerna i kommunen från den 1 januari 2024. Kommunens avfallsbolag SÖRAB har erbjudit sig att ombesörja kommunens insamling av förpackningar från återvinningsstationerna. Detta är ett erbjudande som Danderyds kommun avser att acceptera. Att låta SÖRAB ansvara för denna hämtning innebär samordningsfördelar då SÖRAB med största sannolikhet kommer att hantera detta i fler kommuner. Det kommer också att vara svårt för Danderyds kommun att genomföra en upphandling av denna tjänst med de tidsramar riksdagen satt upp.

Erbjudandet innehåller två valbara servicenivåer. Den ena med städning och publik kundtjänst och den andra utan dessa tjänster. Danderyds kommun vill själva ansvara för städning då detta är en tjänst som påverkar många Danderydsbor och som många också haft synpunkter på när stationerna sköttes av Förpacknings- och tidningsinsamlingen. Dock görs bedömningen att den publika kundtjänsten är så viktig att servicenivån med denna och städning kommer att väljas.

Tekniska kontorets förslag till beslut

1. Tekniska nämnden accepterar SÖRABs erbjudande om förpackningsinsamling från återvinningsstationer med anledning av förändrad lagstiftning
2. Tekniska nämnden beslutar välja servicenivå 2
3. Tekniska nämnden uppdrar åt teknisk direktör att teckna nödvändiga avtal med SÖRAB för att reglera detta erbjudande

Bakgrund

Insamling av förpackningar har skett i privat regi sedan lagstiftningen infördes på 1990-talet. På senare tid har andelen utsorterade förpackningar stagnerat. För att höja andelen utsorterade och därmed återvinningsmöjliga förpackningar har lagstiftningen ändrats på området. Från 2024 är det kommunerna som ansvarar för förpackningsinsamlingen och 2027 skall dessutom samtliga hushåll ha tillgång till fastighetsnära insamling av förpackningar.

Tekniska kontorets utredning

Förändringarna i förpackningsinsamlingen är stora och ska ske snabbt. Tiden som kommunerna har för att ta över återvinningsstationerna är knapp. SÖRABs erbjudande om att ombesörja hämtning och hantering av förpackningarna på återvinningsstationerna är i praktiken det enda alternativet Danderyds kommun har. Att genomföra egen upphandling av denna hämtningstjänst riskerar att bli mycket dyrbar och med den tidsåtgång som en upphandling tar, riskera att sätta Danderyds kommun i en situation där inte lagkraven om hämtning kan uppfyllas.

Erbjudandet innehåller två servicenivåer på tjänsten. Skillnaden i servicenivån är huruvida SÖRAB ska ansvara för bortforslande av dumpat material, städning, snöröjning och liknande. Vad som inte framgår av nedanstående matris är att servicenivå 2 också innehåller kundtjänst. Det ingår inte i servicenivå 1 vilket skulle innebära att kommunens själv skulle behöva ordna kundtjänst. Tekniska kontoret finner det helt centralt att Danderydsborna ska kunna kontakta en kundtjänst alla dagar i veckan för att anmäla om en behållare är full eller ett område är nedskräpat. Kommunen har idag inte en organisation byggd för kundtjänst av den omfattning och tillgänglighet som kontoret bedömer vara lämplig. Varken kommunens kontaktcenter eller kommunens avfallsentreprenörs kundtjänst har öppet på helger. Att utöka deras öppettider ses inte som genomförbart.

Även om kontoret ser fördelar med Servicenivå 1 då det skulle innebära att kommunen tar själv hand om städningen på stationerna väger frågan om möjligheten att ordna en tillgänglig kundtjänst tyngre. Tekniska kontoret att föreslår därför att erbjudande om servicenivå 2 antas.

SÖRABs erbjudande		
Tjänst	Servicenivå 1	Servicenivå 2
Tömning av behållare	x	x
Medtag av förpackningar bredvid behållare om det är möjligt	x	x
Tillgänglig utförandestatistik	x	x
Insamling av returpapper	x	x
Medtag av grovavfall mm som ej ska sorteras på ÅVS		x
Snöskottning på och mellan behållare		x
Utredningar kring vem som skräpat ner		x

Tekniska kontoret kommer bevaka frågan om städning och nedskräpning och vid behov se över om extrastädning i kommunens regi kan vara påkallad. Eventuell utökad städning och andra kostnader som kan uppkomma föreslås bekostas av avfallskollektivet då det är avfallskollektivet som är ansvarig för hanteringen.

Avtalstid för detta erbjudande är i skrivandets stund något oklart. Det torde dock röra sig om ett avtal med längd runt 7 år. Det är det som är kutym för upphandling av avfallshantering då entreprenörerna behöver genomföra omfattande investeringar i fordon.

Enligt lagförslaget skall fyllare och producenter av förpackningar täcka alla kostnader via de avgifter konsumenterna betalar när varor som är förpackade säljs men det är i dagsläget mycket osäkert om kommunen kommer få full kostnadstäckning. Om inte full kostnadstäckning nås genom nämnda avgift kommer hanteringen behöva bekostas av avfallskollektivet via avfallstaxan.

Ekonomiska konsekvenser

Det är idag omöjligt att säga hur stora kostnader som kan genereras av detta beslut. Det finns två delar i det ekonomiska utfallet, Kostnader för utförandet och den ekonomiska ersättning som kommunen kommer att få från producenterna.

SÖRAB kommer att upphandla tjänsterna och det är inte möjligt att idag förutse vad utfallet blir. Det torde dock inte råda någon tveksamhet att alternativet att Danderyds kommun själva skulle handla upp detta skulle bli dyrare än vad SÖRAB kan handla upp tjänster för. Riksdagsbeslutet om ersättning är inte fattat än och därför är det omöjligt att med säkerhet veta det ekonomiska utfallet. Eventuella kostnader som inte täcks av ersättningen kan komma att påverka kostnaderna för avfallskollektivet i framtiden.

Anna Tengelin Skoog
Teknisk direktör

David Johannesson
VA-Avfallschef

Handlingar i ärendet

1. Tjänsteutlåtande Svar på SÖRABs erbjudande om förpackningsinsamling från återvinningsstationer med anledning av förändrad lagstiftning för förpackningsavfall, daterad 2023-01-25
2. Erbjudande från SÖRAB om förpackningsinsamling från återvinningsstationer med anledning av förändrad lagstiftning för förpackningsavfall

Expedieras
Kommunstyrelsen
SÖRAB